

Sermaye Piyasası aracı olan varantların gelir vergisi karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-GVK-GEÇİCİ 67-30
Tarih	28.07.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı :B.07.1.GİB.4.99.16.02-GVK-GEÇİCİ 67-30

28.07.2010

Konu : Sermaye Piyasası aracı olan varantların

gelir vergisi karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Başkanlığımızın ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz belirtilerek, Borsa'da işlem görecektir olan menkul kıymet niteliğindeki sermaye piyasası aracı olan varantların gelir vergisi karşısındaki durumu hususunda Başkanlığımızın görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 5281 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle eklenen geçici 67 nci maddede;

"1) Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

- a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satışbedelleri arasındaki fark,
- b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ile itfa bedeli arasındaki fark,
- c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri (herhangi bir menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracına bağlı olmayan),

d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler üzerinden % 15 oranında vergi tevkifatı yaparlar. Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar için bu oran % 0 olarak uygulanır.

13) Bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerin ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder.

Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve döviz alım, satım, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri bu madde uygulamasında diğer sermaye piyasası aracı addolunur." hükümlerine yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Borsa'da işlem görecektir aracı kuruluş varantlarının Kurul kaydına alınması ve ihracında uyulması gereken esaslar ile aracı kuruluş varantlarının niteliklerini ve Borsa düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla alım satım işlemlerine ilişkin esasları düzenlemek amacıyla 21.07.2009 tarih ve 27295 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri: III, 37 numaralı Tebliğinin 2 nci maddesinde aracı kuruluş varantı, elinde bulunduran kişiye, dayanak varlığı ya da göstergesi önceden belirlenen bir fiyattan belirli bir tarihte veya belirli bir tarihe kadar alım veya satım hakkı veren ve bu hakkın kaydı teslimat ya da nakit uzlaşısı ile kullanıldığı menkul kıymet niteliğindeki sermaye piyasası aracı olarak tanımlanmış olup, Borsa tarafından oluşturulmuş hisse senedi endekslerini, İMKB 30 endeksinde yer alan hisse senedi ve/veya İMKB 30 endeksi kapsamında yer alan birden fazla hisse senedinden oluşan sepeti dayanak varlık ya da gösterge olarak almak suretiyle ihraç edilecek aracı kuruluş varantlarının bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde Kurul kaydına alınması gerekmektedir.

Bu çerçevede, menkul kıymet niteliği taşıyan aracı kuruluş varantlarının Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi kapsamında diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmesi söz konusu olmadığından, hisse senedine veya hisse senedi endekslerine dayalı olarak gerçekleştirilen vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleriyle aynı vergilendirme esaslarına tabi tutulması (tevkifat oranı, zarar mahsubu vb.) mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, aracı kuruluş varantlarından elde edilen gelirlerin, gerek tevkifat oranı uygulaması gerekse zarar mahsubu konularında, tamamen farklı bir menkul kıymet olan hisse senetlerinden elde edilen gelirlerle aynı şekilde vergilendirilmesi de mümkün değildir.

Dolayısıyla, tevkifat uygulamasında aracı kuruluş varantlarına ilişkin dayanak varlık veya gösterge türünün önemi bulunmamakta olup, tam mükellef yatırımcılarca söz konusu varantlardan elde edilen gelirler üzerinden, anılan Kanunun geçici 67 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bankalar ve aracı kurumlarca % 10 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu menkul kıymetlerden dar mükelleflerce elde edilen gelirler üzerinden % 0 oranında tevkifat yapılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026